

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Néptanítóknak feleáron.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MALLÁSZ ANTAL.
SZERKESZTŐ:
SZALAY PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYTAPOLCSÁNY a gyógyszer-tár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.
— Egyes szám ára 20 fillér. —

Husvétkor.

Diadalal kiáltjuk, mikor harangoknak zugószava hív ma Isten házába, hogy az eszmét megölni nem lehet. Majdnem kétezer évnek mindég fényesebb, ragyogóbb tanúsága szól mellette, és akármilyen dekadenciában él az emberiség és akárhogyan meghalványodik az erény, — ezen a dialmas napon mindanyian érezzük, hogy a mit a sir-örzök álmélkodva hirdettek, — igaz, ő föltámadott és tanúságot tett isteni hivataláról, eszméje a keresztény emberszeretetet pedig áldásává válik az emberiségnek. Azoknak a keresztényi tanoknak, melyeket a názáreti Jézus hirdetett háromszáz évre volt szükségük, hogy tantételekbe forjanak, ám e tanok akkor győztek, mikor Jézus ajka először az emberszeretetet hirdette.

Mily nagy szüksége volt az emberiségnek a kereszténység magasztos kultuszára. Hiszen a világtörténelemnek voltaképpen csak egy igaz nagy eseménye volt a kereszténység, a mely a népek egész gondolatai körét, eszméjeit, életcéljait megfordítva, morálissá tette, erkölceit megtisztította, szemét az égre emelte. A kereszténység az emberszeretetet jegyében indult, hirdetője oly fenköltten oly önzellenül és oly ál-

dozatkészen élt, hogy valóban a tökéletes emberi életnek oly példájával szolgált mely már csak isteninek nevezhető. És bizva, hogy szenvedései árán megváltja a világot. Bizalma hitté szilárdult és ha nagy akarateréje egy percze a testi kínzások közben föl is kiált „Istenem, mért hagytál el engem“, a legborzalmasabb kinhalált békében hirdette, ő a gyöngé ember még a latrot is megtérítette, a ki e tökéletes embert látván, vonagolva a halálkínoktól elsűl tett tanubizonyságot, hogy „Valóban Isten fia volt!“

És föltámadott. Tizenkilencz századon át emberi nagyságok, világhatalmaságok születtek, de hozzá való nagy nem volt. A betlehemi istállóban született az emberiségnek örökké legnagyobb aki áramlatok uralkodó eszmék tisztító-tüzében, a pozitív tudomány hullámveréseit kiállotta és a változó áramlatok közben ma és messze ezredekre talizmánja lesz az emberiségnek.

Azok a tantételek mindég és mindenhol hódítanak. Messze az ő igéjét hirdető misszionáriusok hirdetik, hogy milyen csodálatos nagy varázslatos ereje van a Jézus legfőbb tanításának az emberszeretetnek. Az elnyomottak, a gyöngék, a szenvedők mindig megértik ezeket a tanításokat és a

mint a galilei halászok voltak az elsők a kik ezéit lelkesedtek, a keleten, a morajló Sárga-tenger partján, ahol az emberiség gyermek korát éli idilli pásztor örömkben és naiv babonás hitében: a szót, mely hirdeti, hogy szeresd a te felebarátodat, mint tenmagadat, azonnal megértik és mily meggyőző, sarkalatos igazságnak találják azt, hogy „a mit akartok, hogy veled cselekedjétek, ti is azt cselekedjétek velük.“ És a hívők leborulnak ez isteni tanok előtt, melyek oly emberiek, nekünkvalók, boldogulásunkra célzóak; az a társadalomtisztító folyamat, mely eltörölte a rendiséget, a kasztokat, az emberi bálványokat és nemcsak Isten, de az emberi törvény előtt tökéletessé tett, a kereszténység elveinek hódító munkája és ha Jézus életét, embersorsáival való érintkezését nézzük, ha látjuk, mint hirdette a társadalomegyenlőség tanait, a vagyon és tőke oktalan büszkélkedését — be kell látni, hogy évezredekkel megelőzte korát és az emberiség méltó küzdelmeinek legteljesebb programját megadta.

De fölemelte szemünket az égre. Azt akarta, hogy a lélek-nemesség és tisztaság legyen az ember küzdelmének tárgya. Ne anyagiért küzdjön, de

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

Morfondirozás.

A körutak jól ápolt juharfái, az Erzsébettér vadgesztenyéi felfakadt rügyeikben pompáznak; a gyárkémények koromjától fekete törzsük és ágaik sötét alapján festően emelkedik ki a zsenge levelek üde zöldje. Még a növényzet természetrajza is különbözik a vidékiétől. A fajfinomodás folyamata ez minden élő lényben és mindenben, a mi vele összefügg és vele jár. Anynyira mindenható a finomodás ereje, hogy szinte alakra, idomokra, a koponyára, a lábakra, az érzékek működésére is kiterjed. A nagyvilági típus: álma, poézise a vidéki ösi, eredeti, nyers valóságnak. Finomult itt minden; a nagy agyvelőkből sajtolt tudományok, Liebig kivonatán izmosodott és universálissá lett emberi elmétől, a nőnek körte alakúvá karcsusodott kecses termetéig; a manikurrendszerrel idomitott kezektől a zsebmetszés zseniális stiklijéig. Ez a finomodás épp annyi tömérdek alakot teremt, melyek a jobb erkölcsnek, a jobb izlésnek is megfelelnek, mint a mennyi rettenetes

szörnyét tenyészti az önzésnek, a gonosz-ságnak, a gyűlöletnek.

Ez a tökéletesedés tulajdonképp most már kiegyenlíti azt a rengeteg nagy különbséget, mely az ember és az állat lelki világa között örvényel, mert az állatot is már valamelyest tanultabbá varázsolja a kapzsi ember, de másrészt az ember anynyira ravaszszá, vérszomjassá, gyűlölködővé lesz az élethez való önző, göröcsös ragaszkodásában, hogy ebbeli gyalázatossága messze felülmulja az oktalan állat erényeit.

Hát azt a valóságot nem sikerülne el-sikkasztani a legelfogultabb kurucz-nak sem, hogy ez a főváros amerikai tempóban nőtt ily bájos, gyönyörű metropollá, de itt nőtt egyuttal mindennapi alakká az a típus, mely ugy születik, hogy senkije se volt soha; felnőtt, hogy mások segítették; tanult, a mennyit másoktól ellesett; kenyeret soha se keresett, hanem egész életében mások által tartotta el magát; és meghal az élet örömeit csordultig telt serlegből élvezve a nélkül, hogy egy szemernyit használt volna a közérdeknek. Ott jár czilinderesen kinyaltan, a körutakon, dudorászva, lelkesedve: neki senkisésem valaki, és semmi sem valami; csak egyről tud, csak egyet

érez folyton, állandóan, ez az Én. Minden-kinek igazat ad, ha attól függ kényelme és jóvolta; elve nincs, hanem magáévá fogadja mindenkiét, a kiből megél. Jól táplált alak; kifejlődött, rágásra nagyon alkalmas állkapcsokkal; a husos fazekak körül ólálkodik örökké, már akármily alakuk is azok; csamcsogva néz meg minden elhaladó, szemrevaló nőt és a csemegeüzletek inycsiklandozó raffinériáit.

És mégis, a főváros az élet javainak tárháza. A közéleti nemes verseny, a tudomány és művészet lelket üdítő remekei, a tudás terjedelmes mezőin nőtt intézmények kínálkoznak tápláló eledelül az ember nemesebb étvágyának. Az Uránia színház például genialis póttanfolyama a tudásnak tel-nőttek számára, kik vagy keveset láttak, olvastak, tanultak, vagy a kik sokat elfelejtettek a tanultakból a kenyérkeresés gondjaiban töltött évek folyamán. Valóságos szemléltető oktatás ez, mely a mulattatás édesgető diskkrét szerével csinál ismétlő iskolát egy-egy tétellel az ismeretek köréből, a földrajz, történelem, szépísmé, fizika gazdag tárházából meritve. Különös jelenség, hogy ezt az Urániát az iskolák növendékei tartják tenn, mert ha a tanintézetek ifju

lelke igazáért. A társadalom erkölcsi térre való helyezésében érte el küldetése céljait és mennyi gyönyörűséget okozott már e földön is azoknak, a kik őt megértették.

Hiába feszítették meg. Bebizonyítva, hogy az igazságot megfeszíteni nem szabad. És minden fordulója az ő nagy tragédiájának is minden fordulója az ő dicsőülésének egy újabb fényesege az általa hirdetett elveknek. Ha a napi szürke élet, a hétköznapok megközömbösítik a minden ember lelkét hitének isteni eredete felől: itt a nagyhét komor főnséges szertartása a husvét diadalmas ünnepe, mely még a legsvárabb lelkét és fele meli az égre. Az Isten-ember küldetésének a legnagyobb ereje. A míg eszményi célokért tud az ember lelkesedni, küzdeni, addig tart Jézus küldetése. És ez a küldetés örök. Azért kell biznunk mindenha az igazság feltámadásában.

(V. A.)

Hirek.

— **Esküvő.** Zathureczky Jenő, a nagytapolcsányi gyógyszerész gondnoka, f. hó 25-én tartja esküvőjét lapunk felelős szerkesztőjének leányával, Mallász Matild urhölgygel.

— **Halálozás.** Löwbeer N. Jakab nagytapolcsányi kereskedő, a tanulmudiskolák elnöke, izr. iskolaszéki tag, f. hó 19-én Bécsben, hova magát megoperáltatni ment. 58 éves korában meghalt. Holttestét haza hozzák és vasárnap helyezik örök nyugalomra.

— **Lelet.** A helybeli községi előjáróság a mérlegház egyik kamarájában mintegy 7 métermázsza ónyegülékből készült községi házzsámotlákát tartalmazó ládikákat talált. A nyomozás kiderítette, hogy ezek már 25—30 esztendeje ott hevernek elleledve és eltemetve. Az előjáróság ajánlatot adott a budapesti Schlik-féle vasöntőgyár és gépgyár részvénytársaságnak a lelet megvásárlása iránt. Ez azonban kijelentette, hogy a táblákat nem használhatja. Most Link Fülöp

népe nem látogatná tömegesen előadásait, bizony a felnőttektől akár be is zárhatnák, mert az a néhány tudni vágyó lateiner és blaustrum publikum keveset hoz a kasszába és az állami szubvenczió sem volna elégséges fenntartására. — Van most a fővárosnak egy nagyon kedves és a magyarnak rendkívül szimpatikus attrakciója; azaz hogy kettő is. Az egyik a Petőfi költői elbeszéléséből irt „János vitéz“ daljáték, melynek zenéjét Kacsók Pongrácz középiskolai tanár szerezte. Hát ime, hogy a magyar zene annyira sablonos, annyira ismétlődő refrainú, hogy az nem vehető fel a zeneművészet nemzetközi országába, melynek variációi kimeríthetlenségig és a melynek nincs meg az a polgáriasan dallamos jellege, mely csak az illető fajnak fülbemésző, míg más nemzetek zenéje épp úgy tud aklimatizálódni a Skandináv télsziget hómezőin, mint a narancsfák ligeteiben. Itt van egy három telvonásos daljáték, melynek zenéje elejétől végig hamisítatlan magyar motívumokból épült és hozzá még csaknem kizárólag a népdal műfajából; mégis annak végső sablonos ritmusai jóleső hiányával. No és a

a képviselő-testülethez beadott ajánlatában az áruleletért métermázsánként 30 korona vételért ajánl, ami hét métermázsza után 210 korona. Az ajánlatot a képviselő-testület elfogadta.

— **Szoborleleplezési ünnepély.** Zombor városa az aradi vértanúk egyikének, Schweidel Józsefnek szobrát emelt, melynek leleplezése május hó 18-án lesz. Ezen ünnepélyre a szoborbizottság vármegyénk törvényhatósági bizottságát is meghívta. A törvényhatóságnak azon tisztelt tagjai, kik az ünnepélyen részt venni akarnak, ebbeli szándékukat a zombori szoborbizottság titkáránál, Buday Gergelynél f. évi május hó 10-ig jelentsék be.

— **A róm. kath. iskola biztosítási ügye.** A róm. kath. iskolaépület biztosítási díját — évenként 7 koronát évek óta a községi pénztár fizette tévedésből. Ezen anomáliát megszüntetendő, a képviselő-testület elhatározta, hogy a biztosítási díj fizetését beszünteti, s a befizetett díjakat öt évre visszamenőleg — a mi 35 koronát tesz ki, az iskola fentartó hatóságától visszaköveteli. A katolikus iskolaszék ezt a határozatot magára sérelmesnek találván, kérvényt adott be a képviselő-testülethez, hogy a határozatot semmisítse meg, vagyis fizesse tovább a biztosítási díjakat, és 35 koronányi követeléséről mondjon le. Folyó hó 19-én tartott képviselő-testületi közgyűlés úgy határozott, hogy a 35 koronát ugyan elengedi, de a biztosítási díjat tovább semmiesetre sem fizeti.

— **Névváltoztatás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Nagytapolcsány-trencsényi helyi érdekű vasútvonalon tekvő Szvinna állomás nevét Bercsényre változtatta.

— **Közgyűlés.** A F. M. K. E. nyitrai vármegyei választmánya 1905. április 27-én d. e. 11 órakor Nyitrán a vármegyei ház nagytermében évi rendes közgyűlést tartja. Táragsorozat: 1. Az elnökség évi jelentése. 2. Az 1904. évi zárszámadások. 3. Az 1906. évi költségvetés. 4. Két óvónő választása. 5. Esetleges indítványok. A közgyűlésre az egyesület összes nyitrai vármegyei alapító, örökös, rendes és pártoló tagjai bizottsággal meghívjuk. Nyitra, 1905. április 12-én. Dr. Gyürky Géza, a nyitrai vármegyei választmány elnöke, Clair Vilmos, jegyző.

mi Fedák Zsazsát illeti, hát erről én már hiába is beszélnék akármilyen szépen, ömlengően, mert azt már előttem sokan, sokkal nagyobb közvetlenséggel és szebben eldallolták kigusztálva a lelkesedés, a rajongás szótárából minden jóra való jelzöt és interjectiót, a melyekre nekem vetemednem már tán nem is illenek.

Hiába kisebbítették János vitézt a nagyképű műbírálok, csak verklizni tudó zenetanárok, migránes vénleányok, hogy így amugy, milyen silány tákolmány, milyen gyatra zene ez, — az beszél legjobban mellette, hogy 156-szor adták egymásután telt háznak és Zsazsa még a 156-ik előadásán is ennivalóan adta Kukoricza Jankót, édelegve az ünneplés, a diadal perzselő napjában; talán ez az egymásutáni sok ismétlés is az oka annak, hogy némely jelenésben már lemállott játékaról az üdeség himpora és az ismétlés unottságában nem eléggé ügyel János vitéz himneműségére, mert Kukoricza Jankó ostorát pattogatva nagyon nőies kacérsággal emeli meg kis pörge kalapját az aranyszőke fürtös fejről és nagyon is leányos negédséggel, bájo-

— **Mükedvelői előadás.** Tavarnoki báró Stummer Ágostonné ő nagyméltósága védnöksége alatt álló „Nagytapolcsányi Erzsébet Négyelet saját pénztára javára Nagytapolcsányban a „Korona“ szálló nagytermében 1905. évi május hó 6-án mükedvelői előadást rendez. Személyjegy 2 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. A jótékony célra való tekintettel felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Az előadást táncz követi. Előadásra kerül először „Virágfakadás“ Vigjáték egy felvonásban. Irta Murrai Károly Személyek: Kovács Péter, Hegedüs Gyula ur; Márta, neje, Pohl Jakabné urnő; Nelli, unokahuga, Stuchlik Annuska urhölgy; Ödön, unokaöccse, Dombai Sándor ur; Laci, Dr. Hamborszky Béla ur; Kati Keviczky Etuska urhölgy. Történik egy vidéki városban. Idő: jelenkor. Ezt követi: „Katinka imája“ dal a „Katinka grófnő“ című operettéből. 2. „Lisistrata belépője“ dal „A makranczos hölgyek“ című operettéből. Zenekíséret mellett éneklő Muuk Laura urhölgy. Végül: „Valami hibája van“ Vigjáték egy felvonásban. Irta Gordinet. Fordította Gabányi Arpád. Személyek: De Lussan André, orvos Emresz Róbert ur; Cecille, neje Balanczourt, magánzó Markovich László ur; Nanette, szobaleány Hofmann Juliska urhölgy. Színhely: Páris.

— **Menetrend változás.** A nyitrai vasúti vonalon május elsejétől kezdve a vasuti menetrendben annyiban áll be változás, hogy a most Budapestről este 6:15 perczkor induló vonat az érsekújvári csatlakozással Nagytapolcsányba csak este 11 óra 37 perczkor fog érkezni. Ehhez képest Budapestről sem 6 óra 15 perczkor, hanem 6 óra 45 perczkor indul a tentebb jelzett gyorsvonat. Ehhez csatlakozó vonat pedig Érsekújvárról 8 óra 40 perczkor fog Nagytapolcsány felé indulni.

— **Kellemetlen meglepetés.** Most, hogy a községi háztartás intéző faktorainak bölcsessége, a financiai iránti kiváló érzéke a község háztartását annyira rendbe hozta, hogy annak csaknem minden ágában határozott javulás észlelhető, a községi pótdadó számalék szám esett, a községi előjáróságot kinos meglepetés érte. A budapesti felhős kereszt leleczházban egy, a bécsi országos leleczházban összesen hét — állítólag nagytapolcsányi illetőségű anyáknak gyermeke

san ringó derékkal jár körbe, a mikor a francia királytól kapott két zsák aranyat Bagó pajtásának ajándékozta, pedig akkor már háborúviselt katona, János vitéz lett Kukoricza Jankóból. De hát Zsazsát így szeretik, pajkosan, becézetten, akár fiu, akár leány; de talán mégis inkább a leányt szeretik benne, és ő ezt jól tudja a hunczut.

De a János vitéznél is sokkal jelentősebb uttörő lépés a magyar zene haladásában Zichy Géza gróf Nemo című operája. Komoly, gondos instrumentáció, klasszikus zenei alakzatok jellemzik mindvégig, és e mellett motívumai szinmagyarok, aggodalmas kerülésével minden idegenszerűnek, minden törekvésnek a könnyedségre, a fülbemészásra. Ezért kissé nehéz emésztésű is, a mi az előadások ismétlése folyamán bizonyára enyhülni fog, főleg, ha a szerző azokat a meglepetésszerű átmeneteket, melyek kisebb-nagyobb zökkenéssel hidajkát át a szebbnél-szebb zenei számokat — elsimítja.

A dalmű élénk bizonyosság arra, hogy az opera nem kizárólagos szabadalma a

volt évek óta ápolásban. Ez a két leleczintézet most ápolási és tápdíjak fejében összesen 3474 korona 90 fillért követel. A képviselő-testület szerdai közgyűlésén tárgyalta ezt az ügyet s egyelőre a követelés jogosságát tagadja s annak kifizetését elvételés címén szintén megtagadja.

— **Járdauügy.** Spitzer Gyula dr. ügyvéd háza előtt önszántából a saját költségén járdát csináltat. Hogy azonban ezen járdának folytatása is legyen, felkérte a várost, hogy a Rákóczy-utca és Kis-Piac-térnek eddig még járdával el nem látott oldalán kötelezze a többi háztulajdonost is járda építésére. A képviselő-testület tekintve ezen utcáknak eléggé nagy forgalmát a lakosok és üzlettulajdonosok érdekeit, a rend és tisztaság szempontját, azt meg is cselekedte, sőt a Plébánia-utca izr. templom felőli oldalán is elrendelte a járda építését. Ezt a határozatot azonban Braun Tobiás, az izr. hitközség és Pacsiss Ignác megtelebbezte. A törvényhatósági bizottság a felebbezésnek helyt adott, indokolásul kétségkívül téves információ alapján — az utcák szűk voltát hozza fel, s a képviselő-testületet új határozathozatalra utasítja. A képviselő-testület most vázrajzot terjeszt föl a törvényhatósági bizottsághoz s ragaszkodik ahhoz, hogy ezen utcákban járdák készítése nagyon is indokolt.

— **Tanítók jutalmazása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pataki Dávid baáni állami és Galgóczi Zsigmond tuchinai róm. kath. tanítóknak a magyar nyelv sikeres oktatásában tanusított kiváló buzgalmuk elismerésül 100—100 korona jutalomdíjat utalványozott.

— **Tüzeset.** Barát János vámosujfalu lakosnak pajtája f. hó 16-án ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A kár 400 kor. A pajtában Gerhát Márton és Szloboda József rajcsányi lakosoknak gőzeséplőgépjük volt elhelyezve, a mely hasznavehetlenné vált. A gép biztosítva volt.

— **A nyitra-verebély lévai vasut előmunkálatai** már anyira előre haladtak, hogy ez év őszén már megfog kezdetni az építés. E fontos vasutvonalon következő álmások lesznek: Léva, Marosfalva-Kálna, Sándorhalma, Csifár és Verebély.

— **Takonykór.** Schlüssler Miksa nyitra-sártói gazdaságában a lovak között kiütött a takonykór. E hó 18-án hatósági kiküldöttek jelenlétében két lovát agyonlőtték

nemzetközi zenének. A dalmű lélektanához azonban komolyabb szó fér.

A sujtje ugyanis történelmi; Jussuf bég, török fogságba került magyar nemes fanatikus mohamedánna lesz és ebben anyyira megy, hogy mikor fia minden rábeszélés dacára sem akar a török hitre áttérni, tört dob feléje, sőt még Rákóczy fejedelem udvarába is üldözi és megrágalmazza.

Ennek a fanatizmusnak nincs megadva a magyarázata, a mi nem elégíti ki a szemlélőt. Ugyanily dramatikus hibának tartom, hogy Nemo, a szerelmes dalnok, ki annyi lelki fájdalommal a zabori zárdába bujdosik, Rákóczy karjaiban meghal a nélkül, hogy megérdemlett boldogságát csak egy pillanatig is élvezhette volna. Ezzel végződik is a történet és az elégtétel megnyugtató érzése nélkül távozik a szemlélő, mert hát ennyi szívtelenséget nem lehet semmiféle költőnek megbocsátani.

Tóth Lajos.

— **Gyilkosság.** Titokzatos gyilkosság tartja Sasvár vidékét izgatottságban. Bur-Szent-György községben, a vadászat bérlőjének, Hohenlohe hercegnek egyik erdőre 10—12 nap előtt eltűnt. Mindjárt rosszat sejtettek, azt hitték, hogy vadórzók ölték meg. A legszigorubb nyomozás dacára sem sikerült kikutatni őt. E héten fordulat állott be. Néhány ember az erdőbe fáért ment és látta, hogy egy fa tövében friss földhányás van. Feltúrták és nagy rémületükre ott találták az agyonlőtt erdőrt. A tettes még ismeretlen, két vadórzó, kikre a gyanu irányul, vizsgálati fogságban van. A herceg ezer korona díjat tűzött ki a gyilkos fejére.

— **A Nyitra-megyei Gazdasági Egyeület** f. évi április hó 28-án pénteken d. e. 9 órakor Nyitrán, saját helyiségében Kossuth-tér 3. igazgató választmányi gyűlést tart.

CSARNOK.

A bálkirálynő.

— **Irtá: MALONYAY DEZSŐ.** —

Mult heti tárczánk folytatása és vége.

— Képzeljétek, gyerekek, már tört számokkal is tud szorozni a huszár. A felesége mindennap órát tart vele s ha nem tudja a leczkét, egy tál étellel kevesebbet kap.

Papucs alatt van a fráter, keservesen. Én nem megyek vele semmire. Fél esztendeje vesződöm, tartlítani se tud még! . . . Abszurdum. Igaza volt Dininek: csacsi!

Aztán híret hozta Friczi bátyánk, hogy osztani is tud már törtszámokkal a huszár, már rá lehet bizni, hogy ő vigye vásárra a csikókat s a zsidóval ő alkudjék a gyapjura.

De tarokkózni, — panaszkodott az öreg, soha életében meg nem tanul, a szerencsétlen.

— Jó, jó! — gondolta a kamarás. — Csak várjunk! Majd elékerülnek! Nem kerültek elé.

Aprónként Friczi bátyánk is elmaradozott.

— Mit csináljak, gyermekeim? Nem ereszt a leányom közéték. Minduntalan talál valami dolgot a számomra. Nem élet ez, fiuk, higyjétek el. Ha leányotok lesz, vigyázatok rá jobban. E közben, — mert szemtelenül nyargal az idő, — hivatali barátunk, Bartos Dini is elhatározta, hogy valamit csinál. (Utóvégre, ez nem gátolja, hogy beváltsa annak idején fogadalmát) Elhatározta, hogy ő nem experimentál tovább az étellel nem lopja az időt itt Pesten körültekint az országban s ha egy arra való fehérrépre akad . . .

Hogy milyen az arra való fehérrépre (mert itt Pesten nin cs arra való,) azzal körülbelül eleve tisztában volt. Mindenek előtt legyen a fehérréprek százötvenje, kétszáz-ezerje azonnal. Legyenek továbbá, ehhez arányban biztos kilátásai. Ha több van, annál arravalóbb. Az egyéb pedig: az már izlés dolga.

Beosztotta az országot. Kál-három év alatt körülbelül végzett a Duna Drávaközszel. Nem talált arravalót. Így járt a Csalóközben is, pedig ott már hajlandó lett volna némi engedményekre. Tavaly azondirozta a felvidéket s irtalmatlanul szidja a hazai viszonyokat. — Kastély elül hátull! Csak győzzétek azt a sok mást, komornyikot borralalóval,

— de ha alaposabban tudakozódol, a mennykő nagy park mögött már nem is kastélyhoz tartozik a föld. Az már a héberé. Nekem ugyan elvem, hogy az ember ne tágitson de annyi bizonyos, hogy csinos zsidóleányokat láttam a felvidéken. Szavamra. Külömben ez elvi kérdés.

A multkor Zemplénből került haza.

— Gyerekek!

— Ujságolta nekünk, — emlékeztek még a Tassy Zsózára? Tudjátok akit az a huszár csipett el? Szavamra: bomlottam utána magam is. — És kaczagva tette hozzá. Megfogadtam hogy elhódítom az urától, akárki legyen. Ostobaság! Hat gyereke van. A vén Friczi most dajkálya, a legkisebbet szoptatja czuczliból. Panaszkodik az öreg, hogy az a fráter máig sem tanult meg tartlítani se, hogy ez nem élet s azt üzeni: ha leányotok lesz, vigyázatok rá jobban! Szavamra, a huszárt megsajnálom: ma is úgy pirul. Ma se tudja, melyik lábára áljon a felesége előtt . . .

Csacsi! szegény, mit csináljon az ember ilyen fráterrel?! És még nekem áradozott hogy ő milyen boldog. Az asszony halgatta el: Hallgass csacsikám! ne blamirozz bennünket. Szép engedelmesen, elhallgatott szegény. — Hát az asszony! A bálkirálynő! Akibe mindnyájan szerelmesek voltunk?!

Dini vállat vont.

— Nem adok neki három esztendő: vége. Elhizik.

Aztán morgott valamit:

— Szavamra, az embernek a háta borsózik, ha elgondolja, micsoda ostobaságokat követ el fiatal korában.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

Jalovszky Gézának a „Nagy-tapolcsány és Vidék“-ben megjelent förmedvényét illetőleg, annak hangját és modorát a jó izlésű közönség szives elbirálására bizom, annál is inkább, mert én nem méltathatom arra, hogy legkevésbé is reflektáljak rá.

Klein Viktor.

*E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MIRDETÉSEK.

Képes levelezőlap

sorsjegyek

kaphatók

Platzko Gyula

papirkereskedésében.

Gyógyítható a sérv?

Mindenesetre, ha jó sérvkötőt viselünk. Éppen ezért jól válogassuk meg a forrást, a honnan a sérvkötőt beszerezzük. A „Pollitzer“ által feltalált s legújabbán megjavított amerikai rendszerű

gummi sérvkötő

a mely kizárólagos szabadalmat nyert a leghíresebb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb, mert dacára annak, hogy a sérvet kimoszthatatlanul visszatartja, kellemetlen nyomást nem gyakorol, úgy éjjel, mint nappal hordható. Sok esetben teljes gyógyulást vont maga után, mit számtalan köszönő irattal bizonyíthatunk.

Ára: egyoldalunak 7 és 10 frt.
kétoldalunak 10 és 16 frt.

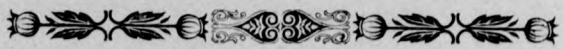
Rendelésnél — a mely utánvétellel s titoktartással eszközöltetik — megadandó az övméret s hogy a sérv mely oldalon van.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. kiz. szabadalmazott orvosi kötszerészek

Budapest, V.9. Deák Ferencz-u. 10

Legrégibb czég. Árjegyzék ingyen.
Alakult 1858-ban.

I. stíriai kötőgép-gyár Graz.

Képviselő: **Budapest**

Fogl József Lajos

VII., Erzsébet-körut 23.

Első május hótól kezdve:

VI., Teréz-körut 20. szám.

A legjobb eredeti Styria

kötőgépek

tömlőzárral

részletfizetésre is kaphatók.

Varrógép és kerékpár javító műhely.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tanítás ingyen.

Alapított 1885.

Deutsch A. Mór

órás és ékszerész

Budapest, Király-utca 44.

Ajánlja raktárát mindennemű **arany-, ezüst- és ékszer-áru és órákban, 2, évi jótállás mellett.** Készít minden e szakmába vágó cikket. — Minden óra-javítás 2 kor. és az mihamarabb eszközöltetik.

A REKLÁM.

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

**Általános Tudósító
hirdetési osztályánál**

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

a hol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón esz közölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban

Költségvetések és tervezetek ingyen.

**Szabadalmakat
értékesítő vállalat**

Pásztor (törv. bej. czég.)
Budapest, Erzsébet-körut 17 a.

Megszerez szabadalmakat, finanszíroz találmányokat, belajstromoz védjegyeket és mustrákat.

Felvilágosítás díjtalan.

Neustein Fülöp

czukrozott

hashajtó labdaccai

mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint hashajtó és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz“ czimzett gyógyszer-tára
Wien, I., Plankengasse 6.

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell és pastellfestésben lénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 korona.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára . . . . . 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk minden kinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

**20—20 „REKORD“
festészeti műintézet**

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Dr. HOMANN EDE szanatoriuma és vizgyógyintézete

Frohleiten

(a déli vasut gyorsvonati megállóhelye
Graz mellett.)

Kellemes tartózkodási hely ideg- és belső betegségben szenvedőknek. lábadozóknak stb. — Egész éven át nyitva
Mérsékelt árak. — Prospektusok ingyen

Értesítés! Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Nagytapolcsányban a Deák-Ferencz-téren, (Platzko-féle ház) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **czipész-üzletet**

nyitottam. Nagy raktárt tartok mindennemű férfi, női és gyermekczipőkben. Legfinomabb **karlsbadi czipők**ből nagy választék. Mérték utáni megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. Különös gondot fordítok fájós és érzékeny lábakra. — Magam a t. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradok

teljes tisztelettel

Deutelbaum Mór.

Fontos minden menyasszonynak!

lapított .846.

Szükséglete bevezetése előtt ne mulassza el

Tausky J. Fiai
ruha- és fehérneműek-gyártói
Pozsony

a speciális árjegyzéket, mely különféle készülékekkel tartalmaz, bérmentesen megköszönjük.

Megbízható szög! Pontos kiszámlálás!
Kiváló munka! Jutányos szabott árak!
Jó anyag!

VIDEKI TAKAREKPENZTÁRI
RÖSZVÉNYEKRE.
SORSJEGYENKE ALLAMPAPÍROKRA
KÖLCSÖNT
ADORE, KÉNYELMES VISEZETÉSEGI FELTÉTELEK NELLETT
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
gyógyászati készítmény
a St. György-gyógyszertárból Wien V/2
Wimmorgasse 33. Orvosi rendelet szerint készítve. Jótékony hatással bír a lélegeztető szervekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő, a rekedtséget és torok-csiklandozást megszünteti. Por 40 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül. 2 csomagnál kevesebb nem küldetnek. — Kérjük, a Szent György-féle gyógyszertár védjegyét figyelembe venni, ezen hirdetőt pedig kívánni és megőrizni szívekedjék

Tanningene a legelőváltóbb és hajfostó szer
A szájak és fogaknak legeslegjobb az
RÓZSATEJ
Főszékföldi hely: Czerny J. Anton, Bécs, VIII., Carl Ludwigstr. 6.

Az egyetlen és legjobbnak ismert haj és szakál-növesztő szer hajnövesztésre és hajkihullás ellen az arany-éremmel kitüntetett
Komogén
meglepő sikert mutat! Már rövid használat után a kívánt eredmény észlelhető.
Naponta érkeznek az elismerő iratok, mint I. „Tekintetességnek legőszintébb köszönetemet mondok az Ön kitűnő KOMOGÉN szeréről (theával), amely az én erős hajhullásom ellen, alig két heti használat után, meglepő hatást mutatott és a hajnövést nagyban előmozdította.
Tiszt.
Mayer Róza.”
Próbategy 1. 2 és 4 K., Komogén-Thea 1 K. a világ minden tájára utánvél, vagy az összeg előleges beküldése mellett szétküldés díjért a feltalálótól.
Hermine Winter Wien, IX. Grüne-Thorgasse Nr. 19.
A hajápolásról szóló bármely kérdésre felvilágosítást díjtalanul ad. — Magyarországi főraktár Török József gyógyszertára Budapest. — Magyar levelezés.
20—20

Minden szerdán és szombaton este
Grün Lajos Központi kávéházában
Galbavi János hangversenyez.

GŐZSÉPŐ, KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
OSZTRÁKIA ÉS HOLLÁNDAIÁR

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESZVÉNYESZÁRSÁGI GÉPÁLLMÁNYÁR
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYESZÁRSÁG
GAZDASÁGI GÉPESZTÁLYANAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
„AGRARIA”
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
A FŐRGAZALOMBA.
ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

AVESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT
NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VITŐGÉPEINK.
TULSZÁRNYALAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE
MINDEN TALÁRHÓZ MEGFELELŐ VITŐ
UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

SÜRGÖNYURGYEVÉLCZIM:
„AGRARIA”
BUDAPEST

ÁRJEJYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNYNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS
DUMENTESLÉSI

Ne vegyen enki hangszert

mig Reményi Mihály műhangszerész cs. és kir. szab tulajdonos, a Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta mely ingyen és bérmentve küldetnek

Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

PLATZKO GYULA

Czégtulajdonos: **PLATZKO R. ADOLF**

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés, vonalzó-intézet, üzleti könyvek nagy raktára

Nagytapolcsány.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy

könyvnyomdámat

a legujabb belükkel szereltem fel és ez által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkát izlésesen, olcsó árak mellett gyorsan készíthetek. — Művek, folyóiratok meghívók, gyászlapok, esketési tudósítások, névjegyek, étlapok, árjegyzékek, falragaszok, hirdapok a legolcsóbb árban hiba nélkül.

Könyvkötészetemben

mindenféle bekötések a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig gyorsan, pontosan, a legjutányosabb árban készíttetnek.

Üzleti könyvek mindennemű kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

Midőn az igen tisztelt rendelő közönség b. pártfogását megköszönöm, kérem ezt a jövőben is fentartani.

Kiváló tisztelettel **Platzko R. Adolf.**

Hirdetések felvételnek

A KIADHIVATALBAN.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1. 40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőtös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőtös vég bőr vászon csak f. 4.15	30 rőtös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőtös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőtös vég rumburgi vászon csak 5.60	30 rőtös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőtös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőtös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőtös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőtös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőtös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőtös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
30 rőtös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőtös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőtös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőtös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőtös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőtös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 k. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszú és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszú, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. sz. I. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55